

Законодавче регулювання інвестиційної діяльності в будівельній галузі.

Особливості світового досвіду та
європейського підходу до визначення
пріоритетів при формуванні
життєвого середовища

Беркута Анатолій Всеволодович

кандидат економічних наук

Віце-президент Академії будівництва України

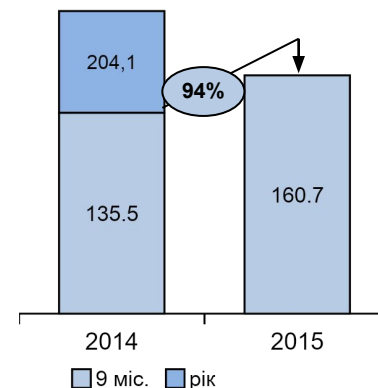
Віце-президент Конфедерації будівельників

України

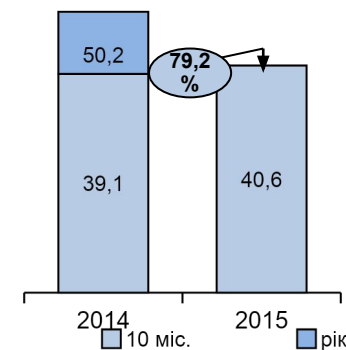
Основні показники діяльності будівельного комплексу станом на 17 листопада 2015 року

Обсяг освоєних капітальних інвестицій за січень-вересень 2015 року, млрд. грн. *	160,7
<i>у % до відповідного періоду 2014 року</i>	94,0
Обсяг виконаних будівельних робіт за січень-жовтень 2015 року, млрд. грн. *	40,6
<i>у % до відповідного періоду 2014 року</i>	79,2
Заробітна плата у будівництві з повною зайнятістю за вересень 2015 року, грн. *	4273
<i>у % до відповідного періоду 2014 року</i>	123,0
Сума невиплаченої заробітної плати працівникам у будівництві станом на 1 жовтня 2015 року, млн. грн. *	106,5
<i>у % до 1 січня 2015 року</i>	162,8
Кількість будівельних підприємств, одиниць	29785
Кількість найманих працівників у будівництві, тис. осіб	288,1

Обсяги капітальних інвестицій*, млрд. грн.

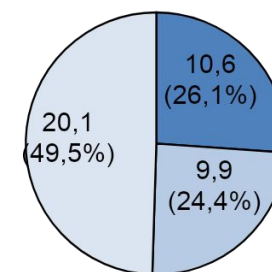

Обсяги будівельних робіт*, млрд. грн.

Індекси (%) визначено в порівняних цінах

Обсяги будівельних робіт за видами будівель у січні-жовтні 2015 року*, 40,6 млрд. грн.

- Інженерні споруди – зменшення на 25,1%
- Нежитлові споруди – зменшення на 26,7%
- Житлові будівлі – зменшення на 4,1%

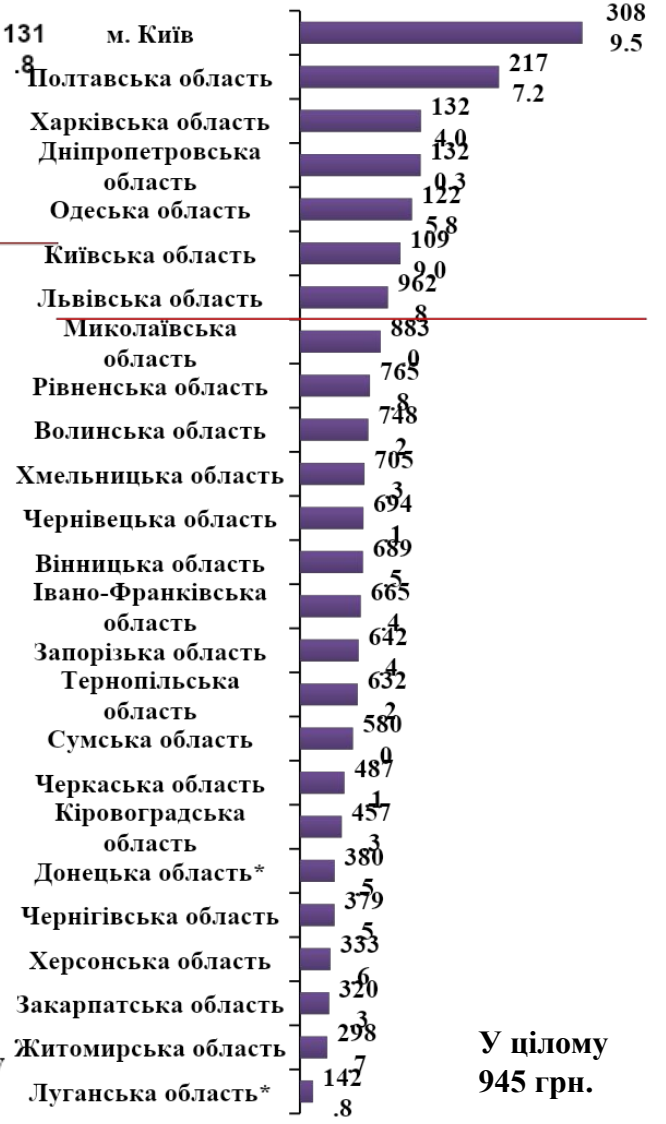
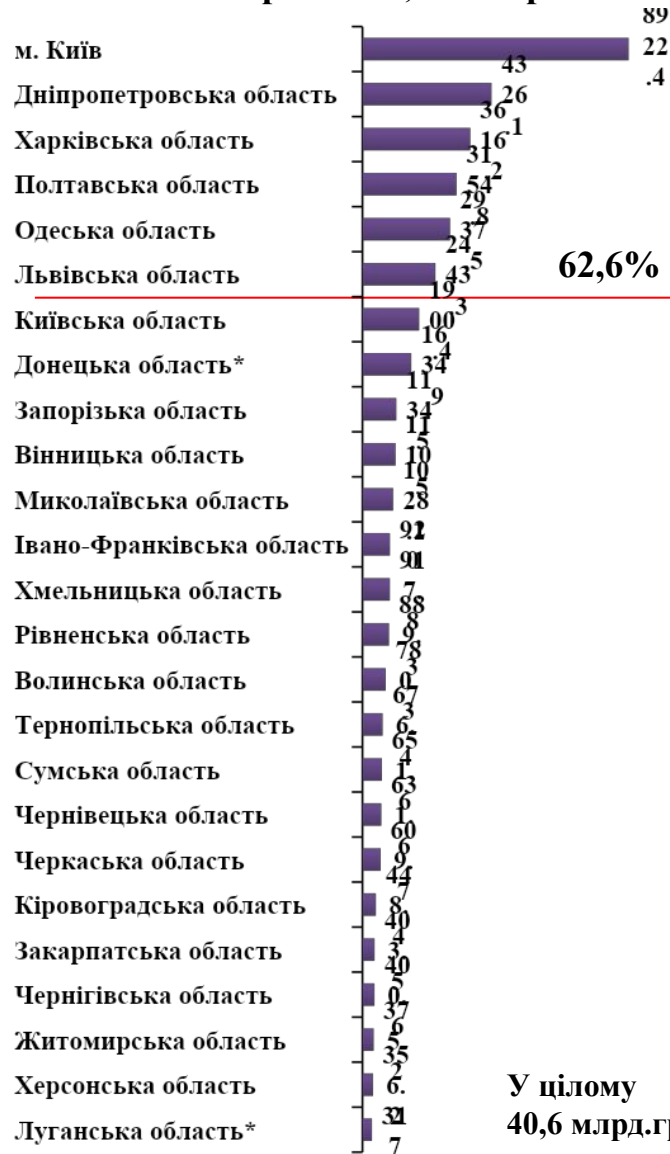
* Розраховано без урахування показників тимчасово окупованої території АР Крим, м. Севастополя та частини зони проведення АТО

Обсяги виконаних будівельних робіт за січень-жовтень 2015 року

У регіонах, млн. грн.

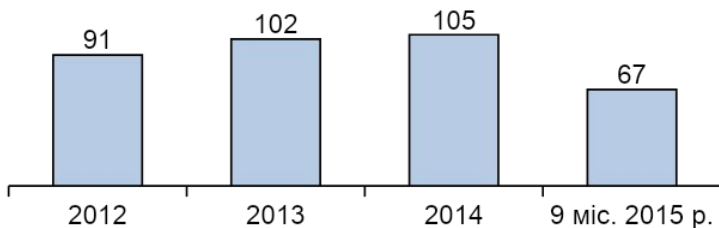
Темпи зростання/зниження у % до відповідного періоду 2014 року

У розрахунку на 1 особу, грн.

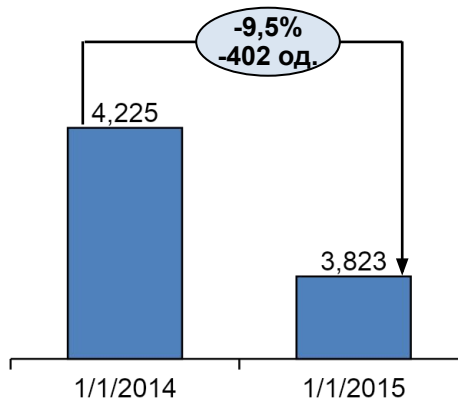

Прийняття житла в експлуатацію

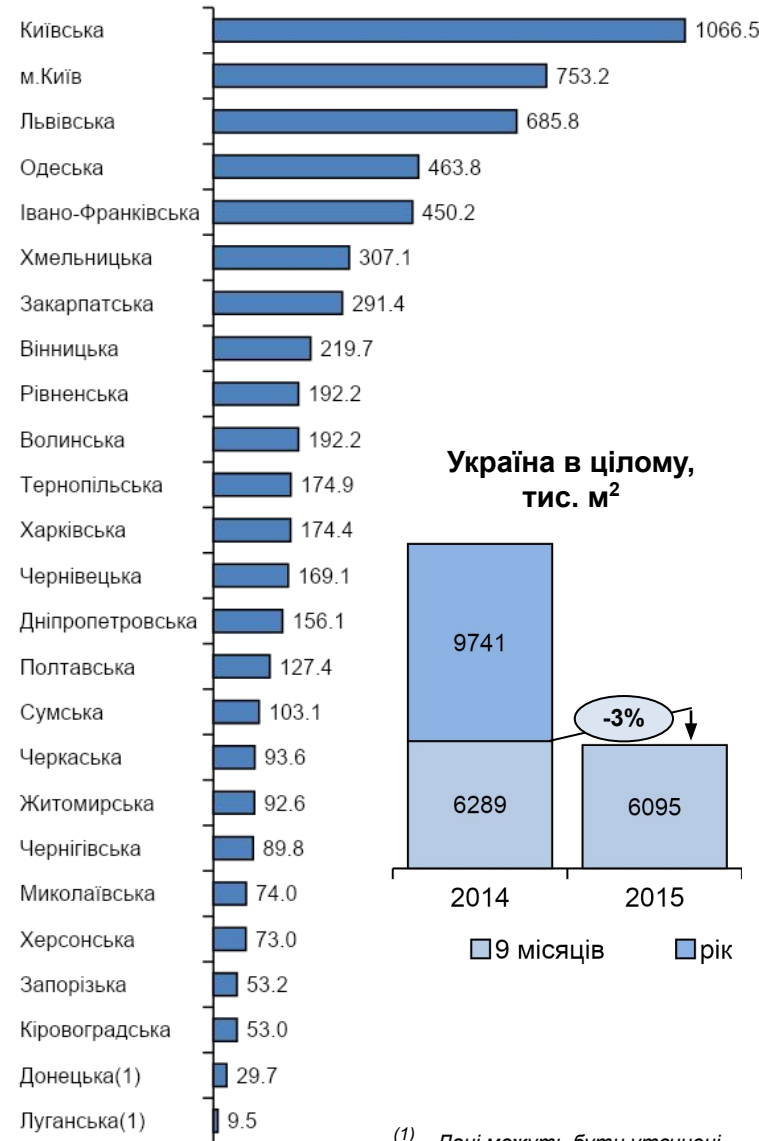
Кількість прийнятих в експлуатацію квартир, тис. од.

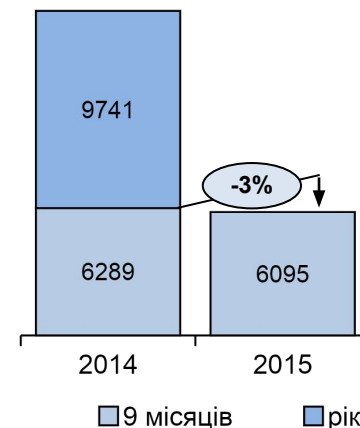
Кількість об'єктів житла незавершеного будівництва

Прийняття житла в експлуатацію за 9 місяців 2015 року, тис. м²

Україна в цілому, тис. м²

(1) – Дані можуть бути уточнені

Прийняття житла в експлуатацію, млн. м²

* без урахування показників по АР Крим та м. Севастополю

Рівень заробітної плати та стан її виплати

станом на 1 жовтня 2015 року*

Заробітна плата, грн.

(рекомендований рівень Мінрегіоном – 3400 грн.)

В середньому 4 273 грн.

Заборгованість, тис. грн.

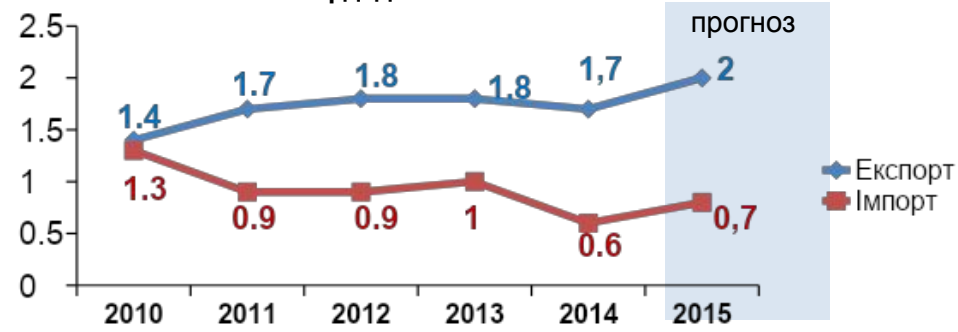

Всього 106,5 млн. грн.

*без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини зони проведення АТО

Щорічні показники експорту-імпорту основних будівельних матеріалів

Загальний експорт та імпорт основних будівельних матеріалів України до країн Світу за 2010-2014 роки, млрд. дол.США

Співвідношення експорту до імпорту	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	1,1	1,9	2	1,8	2,7	2,8

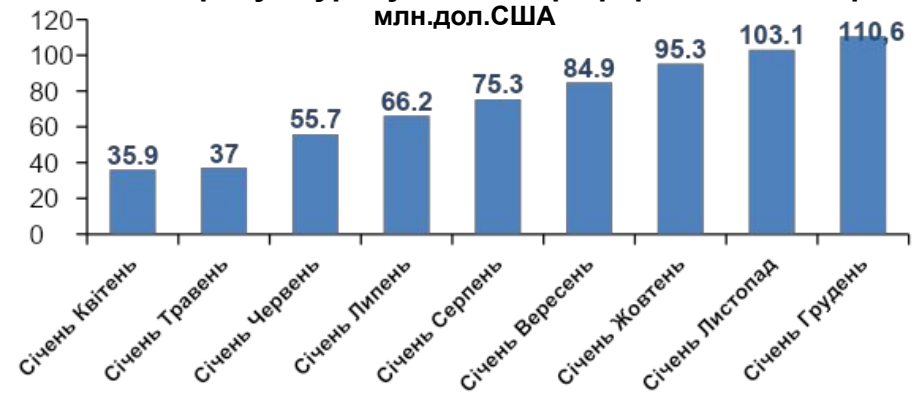
Загальна структура експорту та імпорту основних будматеріалів у зовнішній торгівлі України з країнами Світу за 2014 рік, млн. дол.США (відсотки до відповідного періоду 2013 р.)

Експорт, в т.ч.:		Імпорт, в т.ч.:	
Лісоматеріали	355 (+ 30 %)	Металоконструкції	142 (-26 %)
Шпалери	324 (-10 %)	Утеплювач	30 (-48 %)
Галька, гравій, щебінь	256 (-21 %)	Рулонні матеріали	30 (- 30 %)
Металоконструкції	154 (- 31 %)	Галька, гравій, щебінь	17 (0 %)
Вироби столярні	132 (+ 6 %)	Шпалери	12 (- 61 %)
Утеплювач	37 (-5 %)	Цегла	6 (- 38 %)
Цемент	9 (- 46 %)	Лінолеум	0,9 (- 61 %)

За 2014 рік експорт зменшився на 9,6 % порівняно з аналогічним періодом 2013 року, але перевищує імпорт у 2,7 рази, який зменшився на 43,0 %.

Експорт основних будівельних матеріалів України до країн ЄС з 1 квітня 2014 року із урахуванням преференцій для України, млн.дол.США

Експорт до ЄС з 1 квітня по 31 грудня склав 664,2 млн.дол.США, в т.ч.

Вироби столярні	314,6	Плитка керамічна глазурована	26,9
Металоконструкції	81,1	Граніт	26,7
Галька, гравій, щебінь	50,0	Цемент	4,8
Труби, трубки і шланги та їх фітинги із пластмаси	47,4	Пісок	1,4
Раковини, умивальники, ванни	43,7	Цегла	1,0
Утеплювач	34,3	Скло	2,3
Шпалери	29,5	Лінолеум	0,2

Відсоток використання вітчизняних будматеріалів у будівництві, %

Умовні позначення
 фактичні показники
 прогнозні показники

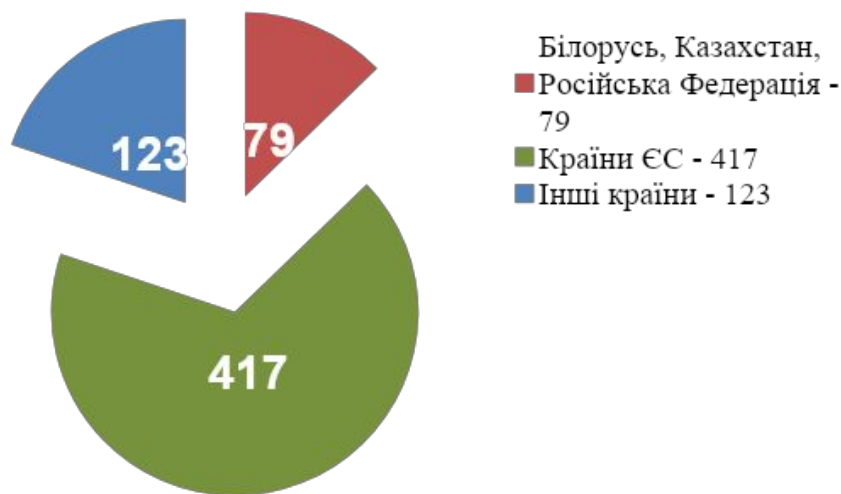
Експорт та імпорт основних будматеріалів і виробів щодо країн СНД, ЄС та інших країн за 2014 рік

рік

Експорт основних будматеріалів 1667 млн.дол.США

Імпорт основних будматеріалів 619 млн.дол.США

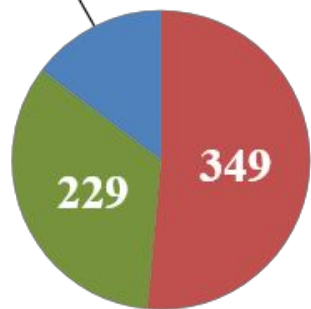

Найменування матеріалу	Одиниця виміру	Експорт	Співвідношення до імпорту (%)	Імпорт	Співвідношення до експорту (%)
		січень-грудень 2014 рік		січень-грудень 2014 рік	
Цегла	тис.\$	17281	73	6351	27
Металоконструкції	тис.\$	154841	52	142759	48
Утеплювач	тис.\$	37594	56	30082	44
Цемент	тис.\$	9426	56	7445	44
Галька, гравій, щебінь	тис.\$	256244	94	17220	6
Пісок	тис.\$	15371	95	879	5
Рулонні матеріали покрівельні	тис.\$	307	1	30538	99
Лінолеум	тис.\$	16888	95	915	5
Плитка керамічна глазурована	тис.\$	114567	58	81885	42
Шпалери та аналогічні покриття	тис.\$	324407	96	12391	4
Лісоматеріали	тис.\$	355713	99	1809	1
Плити деревостружкові	тис.\$	98615	57	73453	43
Плити деревноволокнисті з деревини	тис.\$	37050	26	105855	74
Вироби будівельні з пластмас	тис.\$	44870	42	61655	58
Вироби столярні у т.ч. вікна, двері балконні, двері та їх рами	тис.\$	132191	79	34137	21
Раковини, умивальники, консолі раковин, ванни, біде	тис.\$	39426	77	11874	23
Граніт	тис.\$	12895	99	130	1
ВСЬОГО:	тис.\$	1667686	73	619377	27
Білорусь, Казахстан, Російська Федерація	тис.\$	966403	92	79054	8
Країни ЄС	тис.\$	368933	35	417626	65
Інші країни світу	тис.\$	332351	73	122697	27

Експорт та імпорт основних будматеріалів і виробів

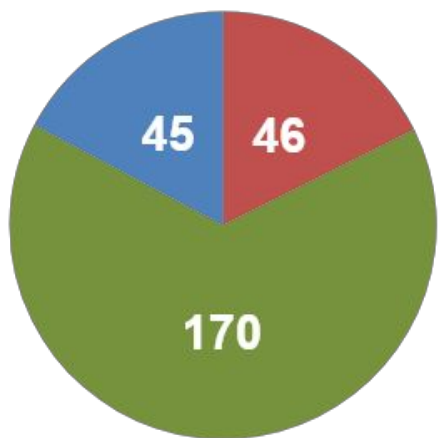
Щодо країн СНД, ЄС та інших країн

Загальний експорт основних будматеріалів
679 млн.дол.США
2015 року

- Країни СНД - 349
- Країни ЄС - 229
- Інші країни - 100

Загальний імпорт основних будматеріалів
262 млн.дол.США

- Країни СНД - 46
- Країни ЄС - 170
- Інші країни - 45

Найменування матеріалу	Одиниця виміру	Експорт	Співвідношення до імпорту (%)	Імпорт	Співвідношення до експорту (%)
		січень-серпень 2015 рік		січень-серпень 2015 рік	
Цегла	тис.\$	6667	68	3154	32
Металоконструкції	тис.\$	54608	67	27042	33
Утеплювач	тис.\$	11087	57	8173	43
Цемент	тис.\$	8631	42	11833	58
Галька, гравій, щебінь	тис.\$	61974	88	8109	12
Пісок	тис.\$	3314	90	370	10
Рулонні матеріали покрівельні	тис.\$	307	3	10412	97
Лінолеум	тис.\$	5043	92	457	8
Плитка керамічна глазурована	тис.\$	39397	60	25778	40
Шпалери та аналогічні покриття	тис.\$	93048	96	3665	4
Лісоматеріали	тис.\$	211300	99	597	1
Плити деревоволокнисті з деревини	тис.\$	8539	23	28633	77
Вироби будівельні з пластмас	тис.\$	14573	45	18012	55
Вироби столярні у т.ч. вікна, двері балконні, двері та їх рами	тис.\$	68722	90	7416	10
Раковини, умивальники, консолі раковин, ванни, біде	тис.\$	17488	83	3475	17
Граніт	тис.\$	4784	98	78	2
ВСЬОГО:	тис.\$	679526	72	262684	28
Білорусь, Казахстан, Російська Федерація	тис.\$	349746	88	46339	12
Країни ЄС	тис.\$	229322	57	170602	43
Інші країни світу	тис.\$	100441	69	45743	31

Результати практичного впровадження положень Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» (від 17.02.2011 №3038)

Напрямок дії закону

Результат

Рейтинг «Ведення бізнесу» **186 місце** (2012р.) **68 місце** (2013р) **70 місце** (2014 р)

Основним завданням Мінрегіону на сьогодні є створення сприятливого інвестиційного клімату та забезпечення гармонійного розвитку територій шляхом спрощення дозвільних процедур, удосконалення технічного регулювання, оновлення планувальної документації та децентралізації повноважень інспекцій державного архітектурно-будівельного контролю.

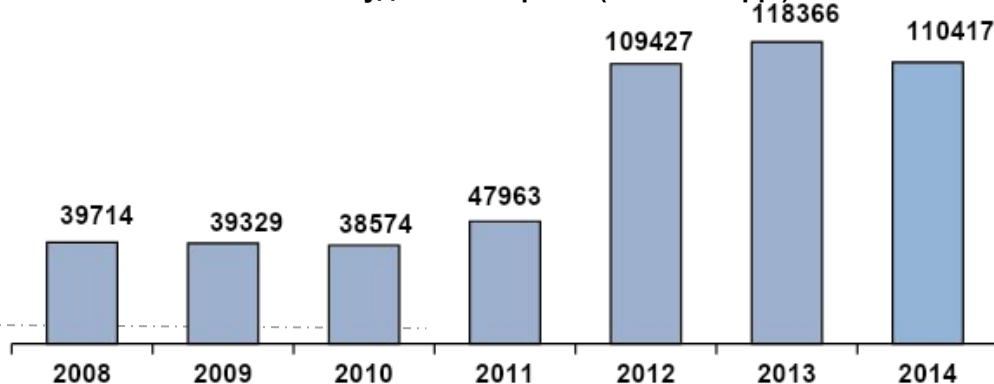
Пріоритетні напрямки роботи при цьому наступні:

- формування нормативної бази, інтегрованої у міжнародно-правовий простір технічного регулювання;
- створення сприятливого інвестиційного клімату та забезпечення гармонійного розвитку територій шляхом дерегуляції будівельної діяльності та оновлення містобудівної документації;
- розвиток вітчизняного виробництва;
- розвиток житлового будівництва.

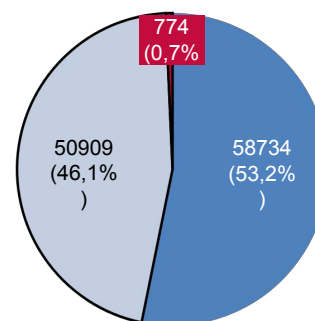

- ✓ До прийняття закону було **32** дозвільні процедури (*загальний термін - 296 днів*); стало **3-5** дозвільних процедур (*загальний термін - 21-65 днів*);
- ✓ Відмінено ліцензування проектної діяльності та будівництва об'єктів I-III категорій складності, обов'язковість експертизи таких об'єктів, створено ринок експертних організацій різних форм власності (*функціонує 40 організацій*);
- ✓ Надано можливість зводити індивідуальні житлові будинки площею до 300 м² без проектної документації, а також набути право власності на самочинно зведені житлові будинки та інші об'єкти I-II категорії складності;

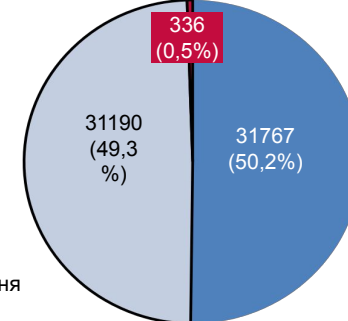
Динаміка кількості об'єктів будівництва, на які отримано право на виконання будівельних робіт (2008-2014 рр.):

За 2014 р.
– 110 417 од.:

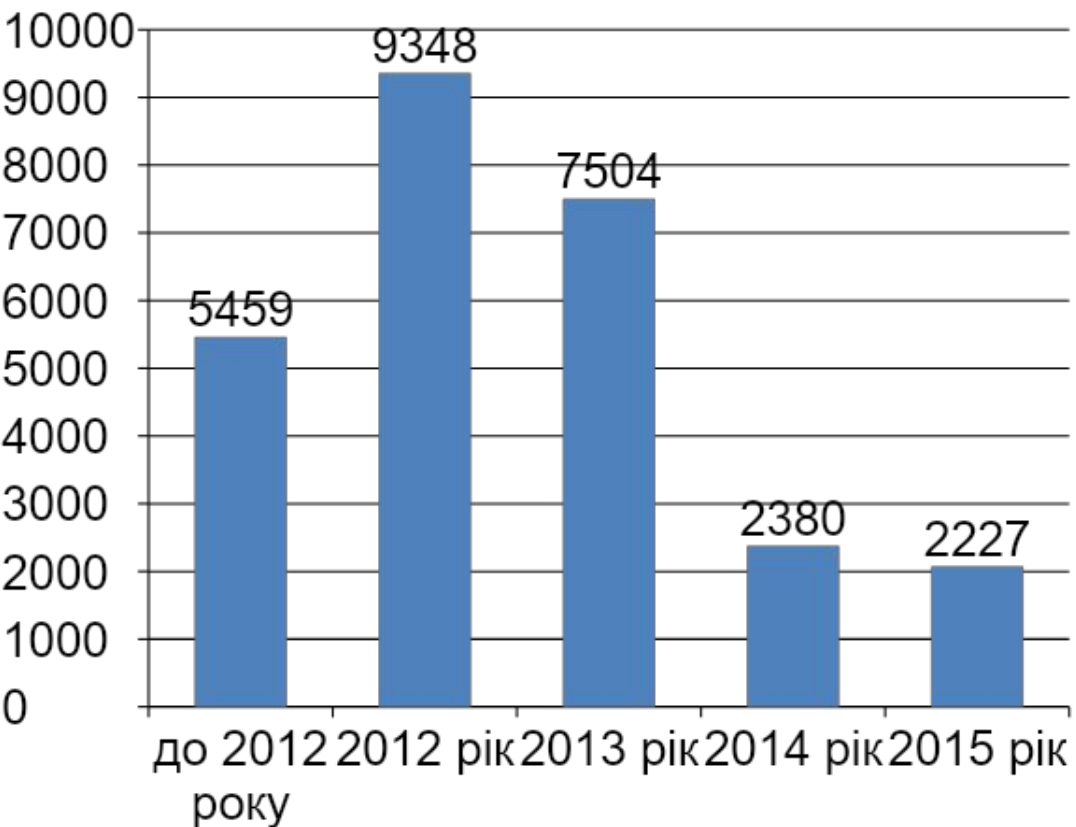
За 8 місяців 2015 р.
– 63293 од.:

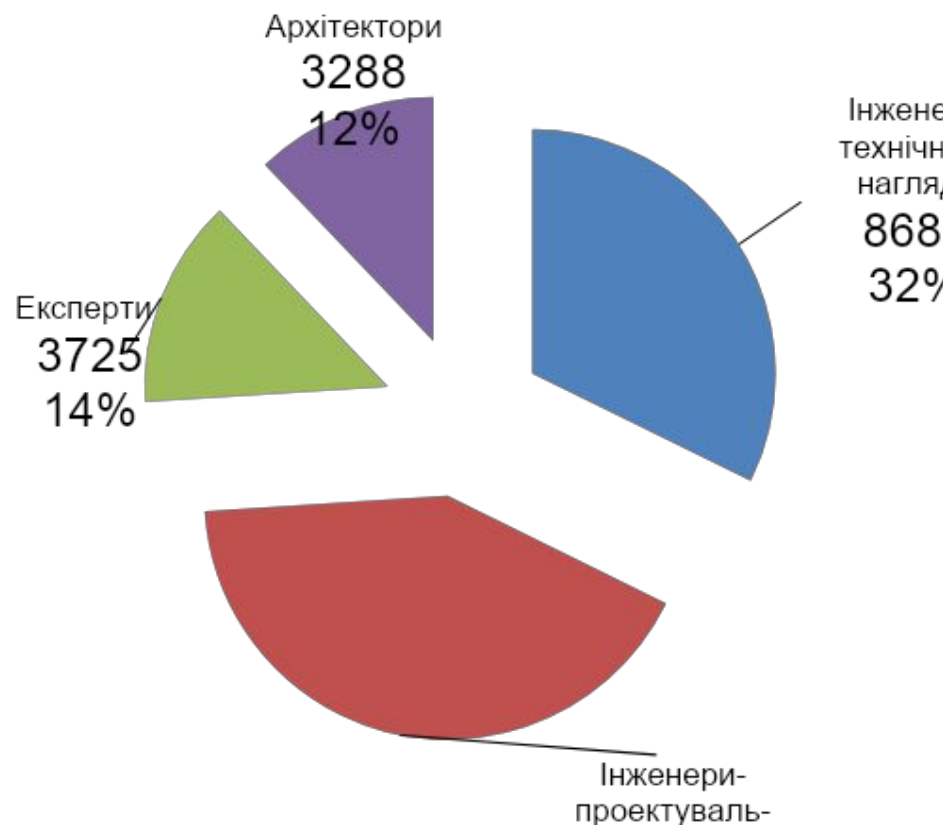
■ Дозволи
■ Декларації
■ Повідомлення

ПРОФЕСІЙНА АТЕСТАЦІЯ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ МІСТОБУДУВАННЯ

Загальна кількість виданих кваліфікаційних сертифікатів – **26 918 шт.**

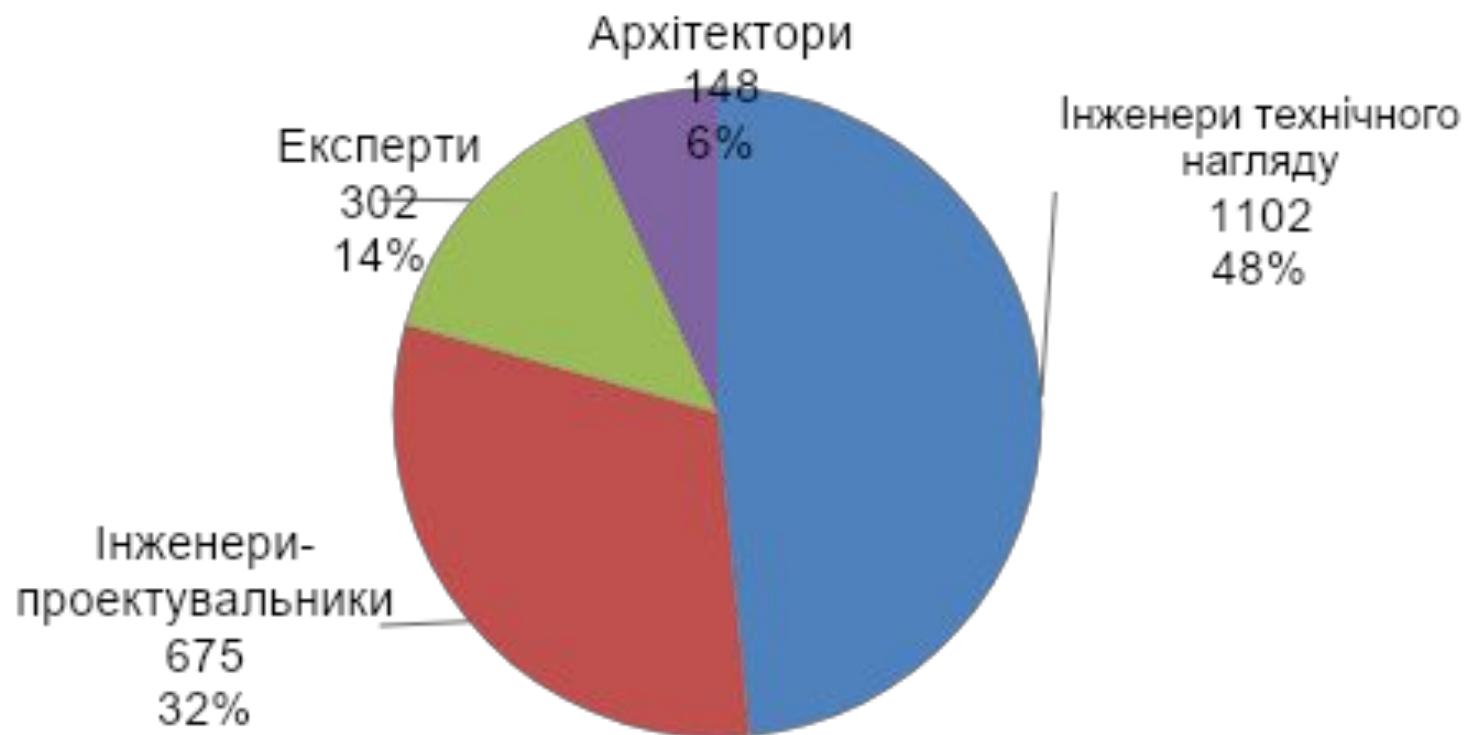
ВСЬОГО ЗА
НАПРЯМКАМИ

КІЛЬКІСТЬ ВИДАНИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ СЕРТИФІКАТІВ

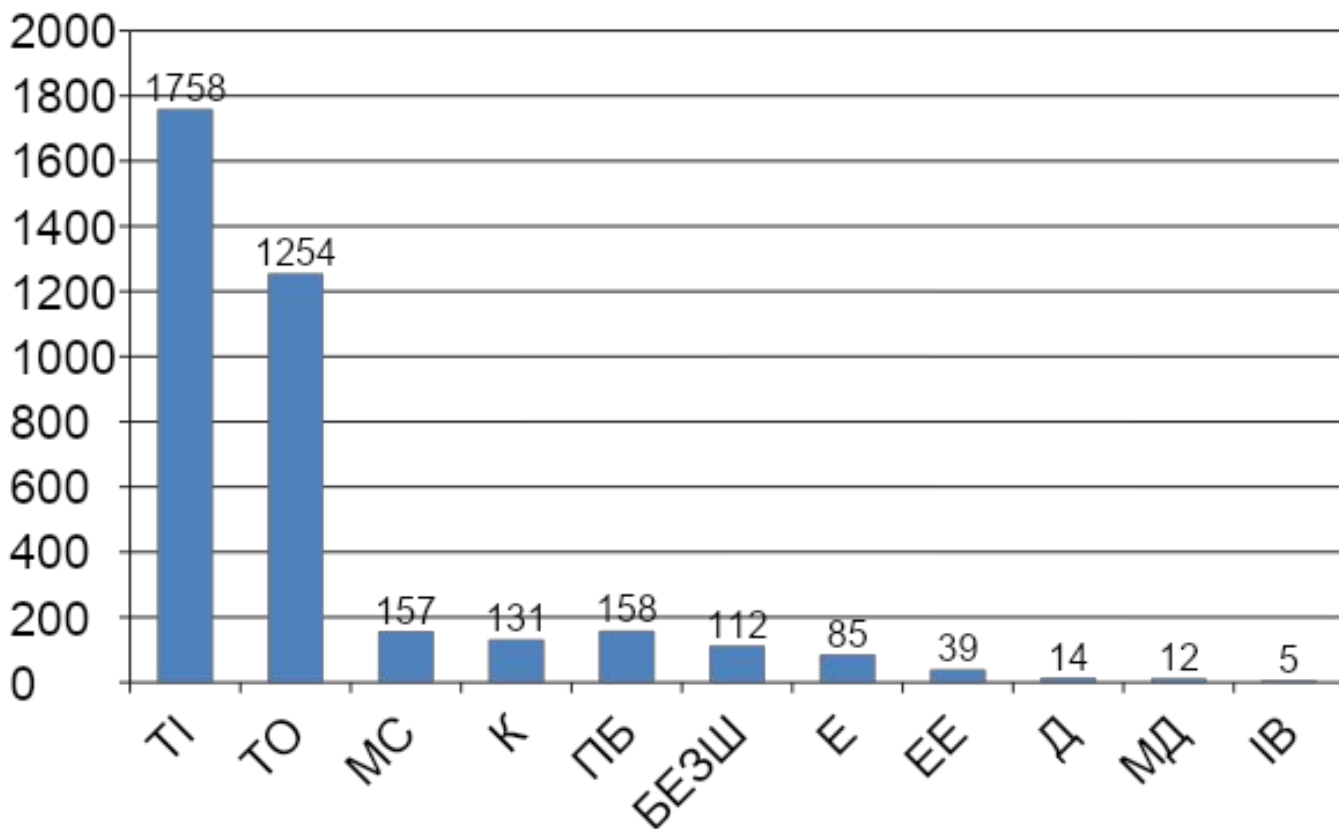
у 2015 РОЦІ – 2 227 ШТ.

ЗА НАПРЯМКАМИ

КІЛЬКІСТЬ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ СЕРТИФІКАТІВ ЕКСПЕРТІВ станом на 01.08.2015

Загальна кількість виданих
кваліфікаційних
сертифікатів – **3 725 шт.**

TI - технічна інвентаризація об'єктів нерухомого майна
TO - технічне обстеження будівель і споруд
MC – забезпечення механічного опору та стійкості
K – експертиза кошторисної документації
PB – дотримання вимог пожежної та техногенної безпеки
БЕЗШ – забезпечення вимог безпеки експлуатації, охорони праці, захисту від шуму
E – забезпечення безпеки життя і здоров'я людини, захисту навколишнього природного середовища, забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя населення
EE – забезпечення економії енергії
D – експертиза проектів доріг
MD – експертиза містобудівної документації
IB – виконання інженерних вишукувань

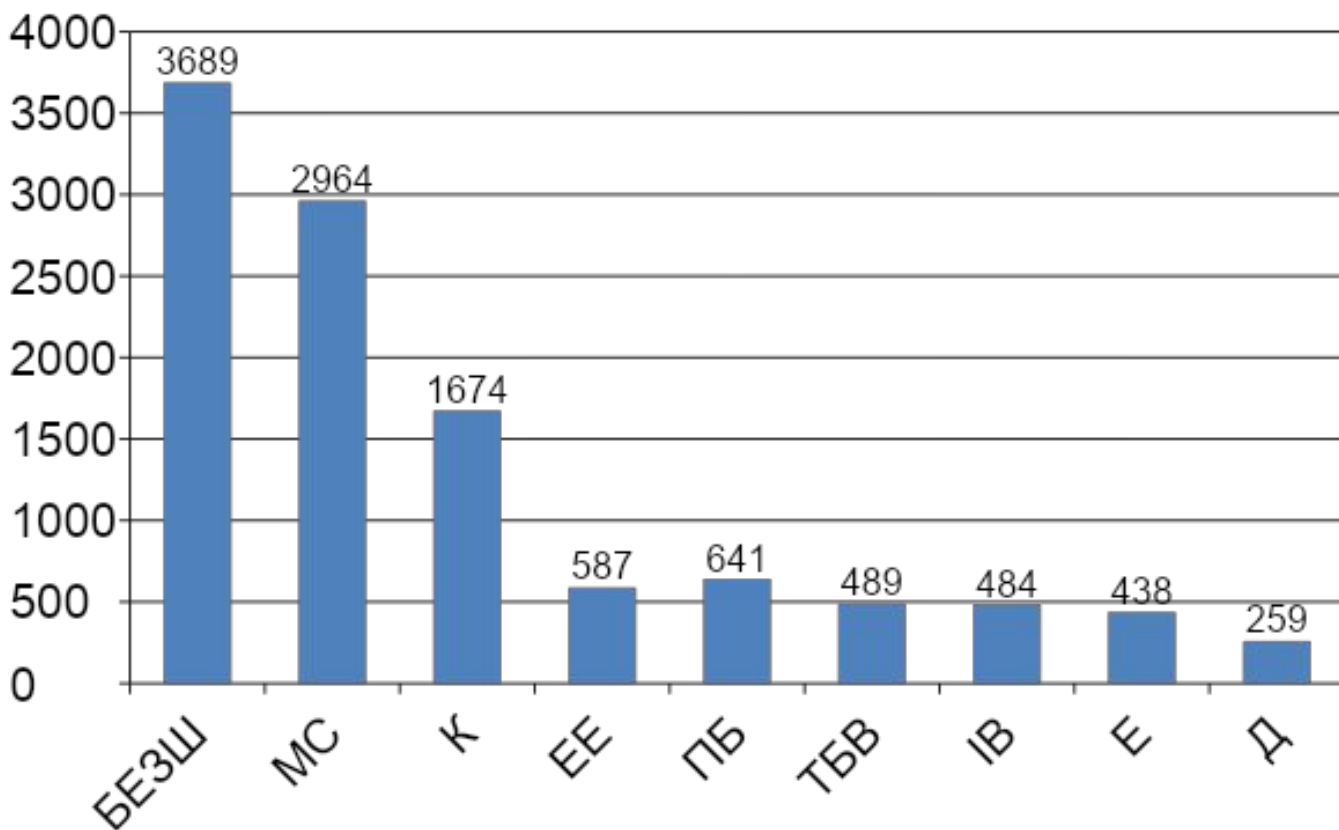
КІЛЬКІСТЬ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ СЕРТИФІКАТІВ ІНЖЕНЕРІВ ТЕХНІЧНОГО НАГЛЯДУ станом на 01.08.2015

Кількість виданих
кваліфікаційних
сертифікатів інженерів
технічного нагляду:
- до 2012 року – **4 570**;
- після 2012 року – **4 110**;
- Всього – **8 680**.

КІЛЬКІСТЬ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ СЕРТИФІКАТІВ ІНЖЕНЕРІВ-ПРОЕКТУВАЛЬНИКІВ станом на 01.08.2015

Загальна кількість виданих
кваліфікаційних сертифікатів
інженерів-проектувальників –
11 225 шт.

МС – забезпечення механічного опору та стійкості

ПБ – дотримання вимог пожежної безпеки

Е – забезпечення безпеки життя і здоров'я людини, захисту навколишнього природного середовища

БЕЗШ – забезпечення безпеки експлуатації, захисту від шуму

ЕЕ – забезпечення економії енергії

ІВ – виконання інженерних вишукувань

ТБВ – технологія будівельного виробництва

К – розроблення кошторисної документації

Д – проектування доріг

Законодавче забезпечення містобудівної діяльності

Закони України:

- від 16.11.1992 № 2780-XII «Про основи містобудування»
- від 14.10.1994 № 208/94-ВР «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності»
- від 20.05.1999 № 687-XIV «Про архітектурну діяльність»
- від 07.02.2002 № 3059-II «Про Генеральну схему планування території України»
- від 17.02.2011 № 3038-VI «Про регулювання містобудівної діяльності»
- від 12.02.2015 № 191-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення умов ведення бізнесу (дерегуляція)»
- від 09.04.2015 № 320-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень у сфері архітектурно-будівельного контролю та удосконалення містобудівного законодавства»

Нормативне забезпечення проектування об'єктів будівництва

Постанови Кабінету Міністрів України:

- від 11.05.2011 № 560 «Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України»
зміни: 17.10.2013 № 759, 26.08.2015 № 665.
- від 27.04.2011 № 557 «Про затвердження Порядку віднесення об'єктів будівництва до IV і V категорій складності»

Наказ Мінрегіону:

- від 16.05.2011 № 45 «Про затвердження Порядку розроблення проектної документації на будівництво об'єктів»
зміни: 23.03.2012 № 122, 11.10.2013 № 492,
20.05.2013 № 198, 10.08.2015 № 190.

Нормативні документи:

- ДБН А.2.2.3-2014 «Склад та зміст проектної документації на будівництво»
- ДБН В.1.2-14-2009 «Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель, споруд, будівельних конструкцій та основ»
- ДСТУ Н Б В.1.2-16:2013 «Визначення класу наслідків (відповідальності) та категорії складності об'єктів будівництва»

зміни наказ Мінрегіону від 12.05.2014 № 125

Класи наслідків (відповідальності) будинків, будівель, споруд, лінійних об'єктів інженерно- транспортної інфраструктури

Клас наслідків (відповідальності)	Характеристики можливих наслідків від відмови будинків, будівель, споруд, лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури					
	Можлива небезпека, кількість осіб			Обсяг можливого економічного збитку, м.р.з. п.*	Втрата об'єктів культурної спадщини, категорії об'єктів	Припинення функціонування об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури, рівень
	Для здоров'я і життя людей, які постійно перебувають на об'єкті	Для здоров'я і життя людей, які періодично перебувають на об'єкті	Для життєдіяльності людей, які знаходяться зовні об'єкта			
СС3 значні наслідки	понад 400	понад 1000	понад 50000	понад 150000	національного значення	загальнодержавний
СС2 середні наслідки	від 50 до 400	від 100 до 1000	від 100 до 50000	від 2000 до 150000	місцевого значення	регіональний, місцевий
СС1 незначні наслідки	до 50	до 100	до 100	до 2000	-	-

*м.р.з.п – мінімальний розмір заробітної плати, який щорічно встановлюється Законом України “Про Державний бюджет України”

Категорії складності об'єктів будівництва

Категорія складності об'єкта будівництва	Клас наслідків (відповідальності) будинків, будівель, споруд, лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури	Характеристики можливих наслідків від відмови будинків, будівель, споруд, лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури					
		Можлива небезпека, кількість осіб			Обсяг можливого економічного збитку, м.р.з.п.*	Втрата об'єктів культурної спадщини, категорії об'єктів	Припинення функціонування об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури, рівень
		Для здоров'я і життя людей, які постійно перебувають на об'єкті	Для здоров'я і життя людей, які періодично перебувають на об'єкті	Для життєдіяльності людей, які знаходяться зовні об'єкта			
V	СС3 значні наслідки	понад 400	понад 1000	понад 50000	понад 150000	національного значення	загальнодержавний
IV	СС2 середні наслідки	300-400	500- 1000	10000-50000	15000-150000	місцевого значення	регіональний
III		50-300	100-500	100-10000	2000-15000	-	місцевий
II	СС1 незначні наслідки	0-50	50-100	до 100	до 2000	-	-
I		0	до 50	до 100	до 2000	-	-

Законодавче та нормативне забезпечення

Кодекси України: **технічного регулювання**

- від 16.01.2003 № 435-IV Цивільний кодекс України
- від 16.01.2003 № 436-IV Господарський кодекс України

Закони України:

- від 05.11.2009 № 1704-VI «Про будівельні норми»
- від 02.12.2010 № 2735-VI «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції»
- від 05.06.2014 № 1315-VII «Про стандартизацію»
- від 15.01.2015 № 124-VIII «Про технічні регламенти та оцінку відповідності»
- **Проект закону України** «Про основні вимоги до будівель та споруд, а також умови для розміщення на ринку будівельних виробів, гармонізовані з нормами законодавства Європейського Союзу»

Постанови Кабінету Міністрів України

- від 20.12.2006 № 1764 "Про затвердження Технічного регламенту будівельних виробів, будівель і споруд»
- від 01.06.2011 № 573 «Про затвердження переліку органів державного ринкового нагляду та сфер їх відповідальності»

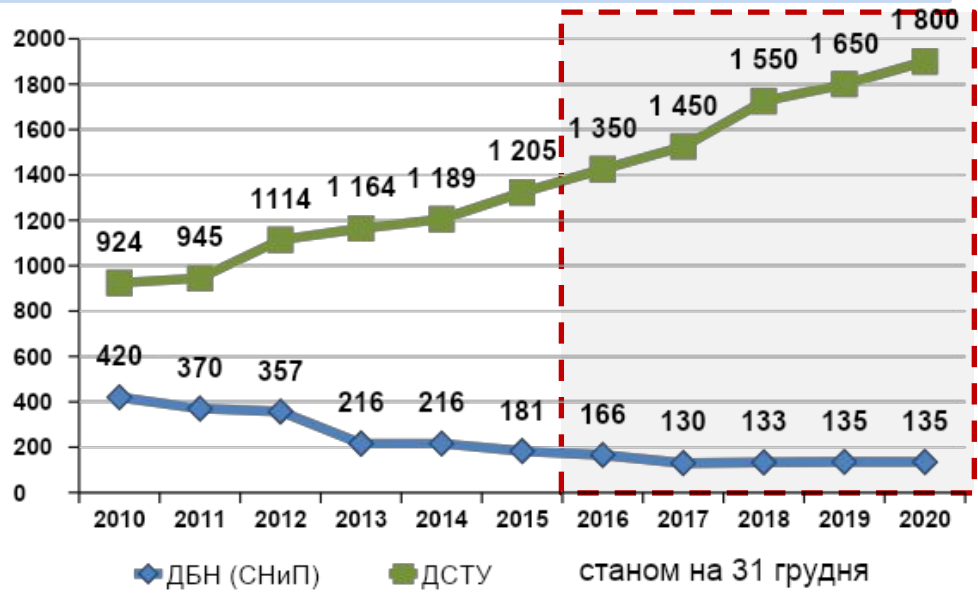
Документи Європейського Союзу

- Директива № 89/106/ЄЕС Ради ЄС про зближення законодавчих нормативних і адміністративних положень держав-членів ЄС відносно будматеріалів
- Регламент ЄС 305/2011 Європейського Парламенту і Ради про встановлення гармонізованих умов для поширення на ринку будівельної продукції і скасування Директиви 89/106/ЄЕС

Приведення системи технічного регулювання у будівництві до вимог ЄС

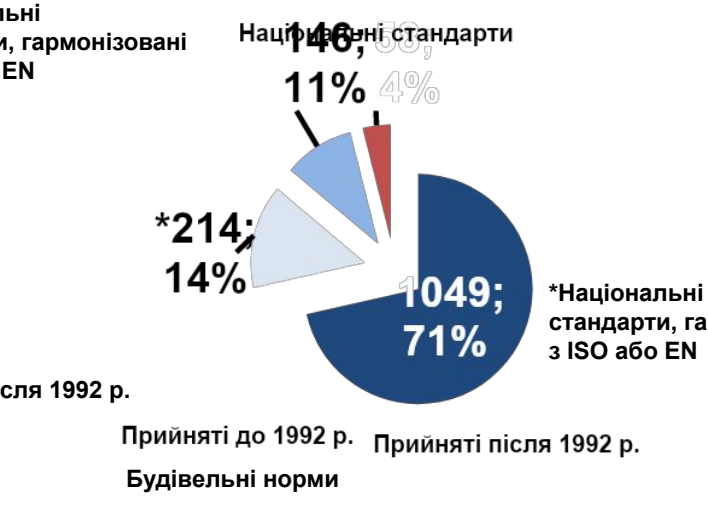
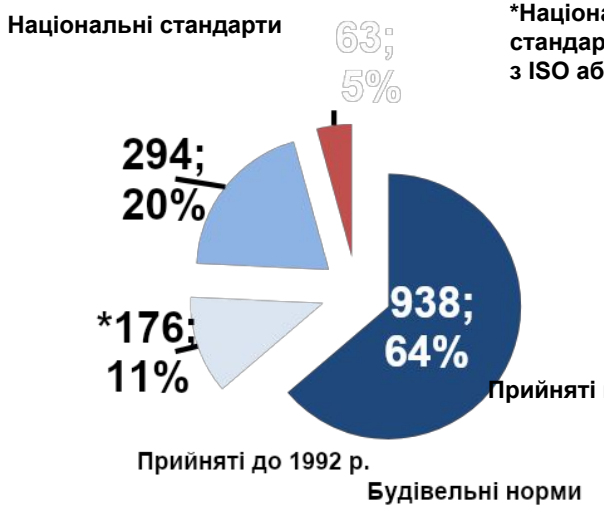
Тенденції розвитку нормативної бази

Кількісні зміни нормативної бази у сфері будівництва

1. Будівельні норми та стандарти становлять єдиний взаємопов'язаний комплекс документів.
2. Загальні тенденції розвитку нормативної бази у будівництві:
  - зменшення питомої ваги будівельних норм, обов'язкових до виконання та збільшення питомої ваги національних стандартів, добровільних до застосування;
  - збільшення питомої ваги національних стандартів, гармонізованих з міжнародними стандартами (ISO), європейськими стандартами (EN).
3. У 2015 році схвалено перелік європейських стандартів які підлягають першочерговому прийняттю в Україні, як національні гармонізовані.

Структура нормативної бази у 2012 р.   Структура нормативної бази на 01.01.2014р.   Структура нормативної бази у 2015 р.

Основні положення проекту Закону України

«Про основні вимоги до будівель та споруд, а також умови для розміщення на ринку будівельних виробів, гармонізовані з нормами законодавства Європейського Союзу»

Проект Закону України розроблено відповідно до Регламенту ЄС № 305/2011 Європейського Парламенту і Ради (набув чинності з 2013 року), яким встановлено гармонізовані умови для розміщення на ринку будівельних виробів та скасовано Директиву Ради Європейського Союзу 89/106/ЄЕС

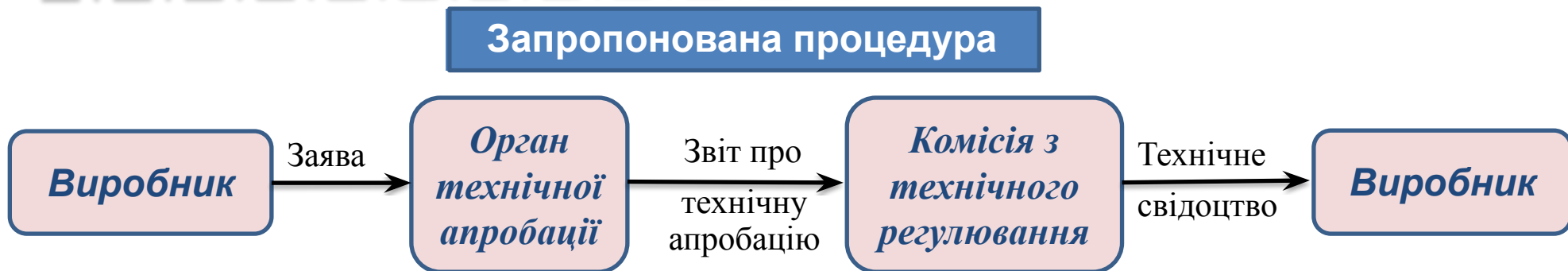
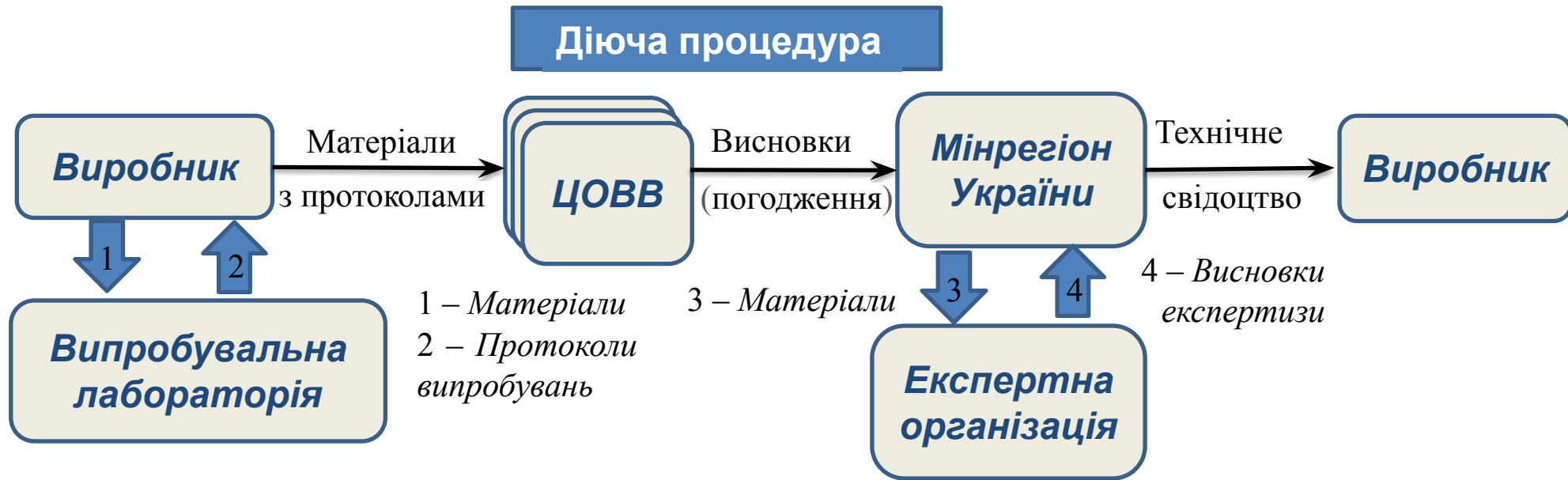
Основними завданнями законопроекту є:

- забезпечення безпеки будівель і споруд:
  - впровадження декларування будівельних виробів та удосконалення процесу отримання технічних свідоцтв;
  - утворення умов добросовісної конкуренції на ринку будівельних виробів та усунення технічних бар'єрів у торгівлі.

Проектом акта:

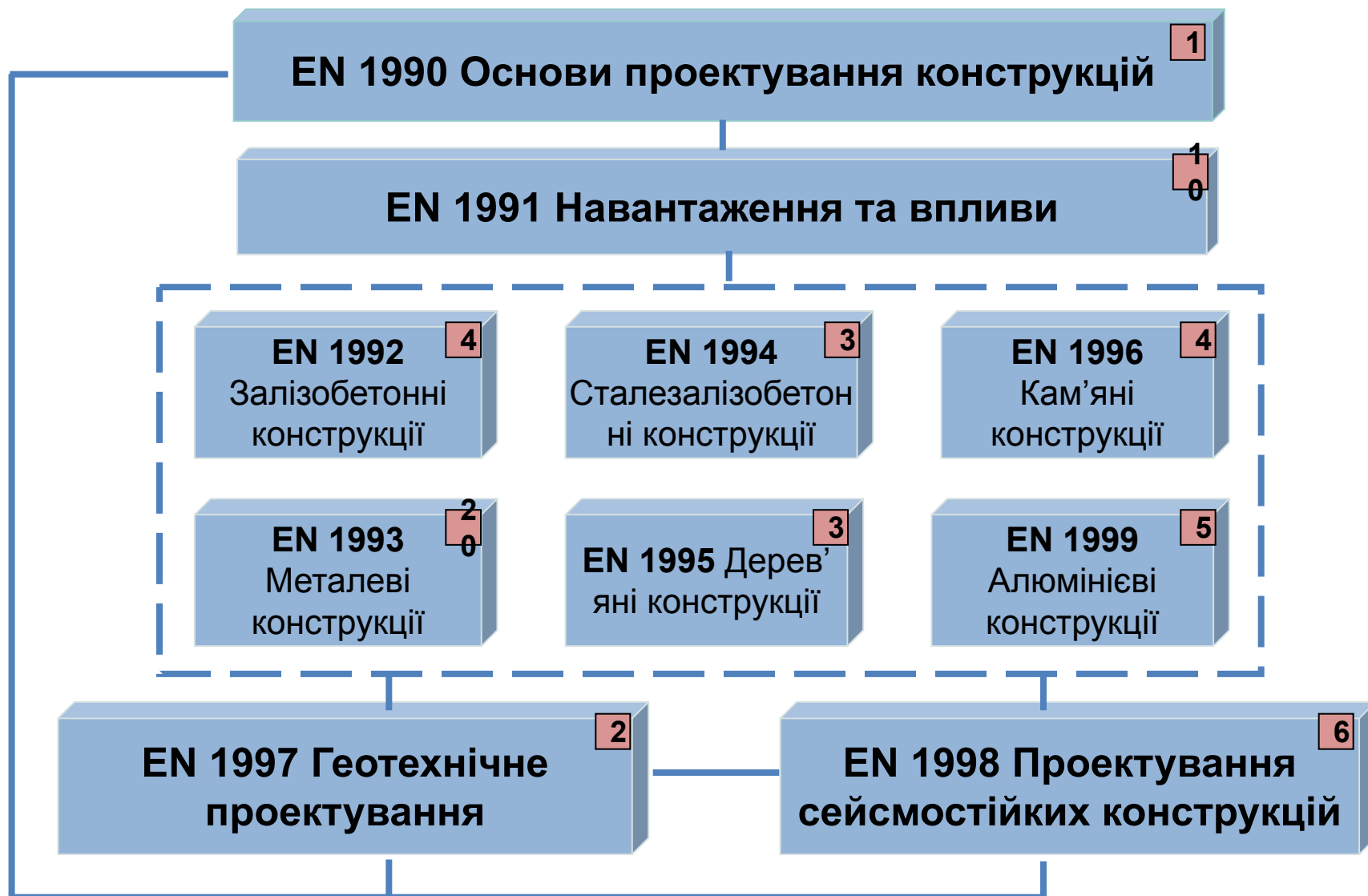
- визначаються основні вимоги до будівель і споруд;
- запроваджується процедура декларування будівельних виробів замість обов'язкової сертифікації;
  - визначається, що за відсутності відповідного національного стандарту технічні показники будівельного виробу зазначаються у технічному свідоцтві;
- процедури розроблення технічних свідоцтв здійснюються фаховими організаціями.

Порівняння діючої та запропонованої законопроектом процедури отримання виробником технічного свідоцтва

1. Запропонована структура системи технічної апробації відповідає європейській.
2. Опрацювання та видачу технічних свідоцтв здійснює не Мінрегіон України, а базові організації з науково-технічної діяльності у будівництві.
3. Погодження ЦОВВ виключено з процедури отримання технічного свідоцтва.

Система Єврокодів

1 - кількість частин (окремих стандартів)

Загалом 58 стандартів Єврокодів

Законодавче та нормативне забезпечення професійної атестації

Закони України:

- від 20.05.1999 № 687-XIV «Про архітектурну діяльність»

Постанови Кабінету Міністрів України

- від 23.05.2011 № 554 «Деякі питання професійної атестації відповідальних виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури»

Накази Мінрегіону

- від 25.06.2011 № 93 «Про затвердження Положення про Атестаційну архітектурно-будівельну комісію» (zareєстровано у Мін'юсті 15.07.2011 за № 878/19616);
- від 01.09.2011 № 172 «Про затвердження Порядку внесення плати за проведення професійної атестації відповідальних виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, та її розмірів» (zareєстровано у Мін'юсті 19.09.2011 за № 1099/19837);
- від 13.12.11 № 342 «Про затвердження форми та технічного опису бланка кваліфікаційного сертифіката відповідального виконавця окремих видів робіт (послуг), пов'язаних зі створенням об'єктів архітектури» (zareєстровано у Мін'юсті 22.12.11 за № 1497/20235);
- від 16.06.2015 № 136, 137 та 138 про делегування повноважень Мінрегіону щодо проведення професійної атестації фахівців саморегульвним організаціям у сфері архітектурної діяльності

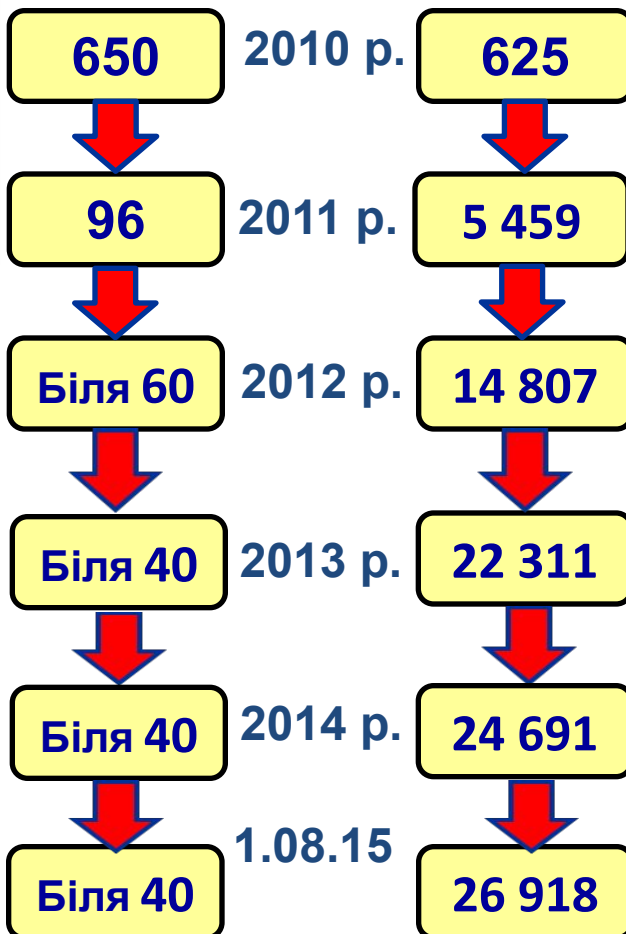
Способи регулювання будівельного ринку в Україні

Ліцензування

Ліцензування встановлює вимоги до суб'єктів господарювання (не лише щодо кваліфікації працівників, але й щодо обладнання, спеціальних лабораторій, інших технічних засобів тощо).
Ліцензію отримує юридична особа – підприємство або фізична особа – підприємець.

- Закон України № 222-VIII від 02.03.2015 «Про ліцензування видів господарської діяльності» (ст. 9)
- Закон України № 687-XIV від 20.05.99 «Про архітектурну діяльність» (ст.17)
- Постанова КМУ від 05.12.07 № 1396 „Про ліцензування господарської діяльності, пов'язаної із створенням об'єктів архітектури”
- Ліцензійні умови, затверджені наказом Мінрегіонбуду від 27.01.2009 №47 в редакції наказу від 06.10.2010 № 392

Кількість робіт, що ліцензуються

Професійна атестація

Професійна атестація визначає особисту кваліфікацію фахівців та спрямована на персоніфікацію та підвищення рівня їх відповідальності.
Сертифікат отримує фізична особа – відповідальний виконавець окремих видів робіт (послуг).

- Закон України № 687-XIV від 20.05.1999 “Про архітектурну діяльність” (ст. 16-1, 17)
- Постанова КМУ від 23.05.2011 № 554 «Деякі питання професійної атестації відповідальних виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури»;
- Наказ Мінрегіону від 25.05.2011 № 93 «Про затвердження Положення про Атестаційну архітектурно-будівельну комісію»
- Накази мінрегіону про реєстрацію СРО та делегування їм повноважень

ПЕРСОНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ФАХІВЦІВ

Архітектор

Передача проектної документації, розробленої з порушеннями, у т.ч. заниження категорії складності

ч. 1 ст. 96¹

900 -
1000

Порушення порядку здійснення авторського нагляду

ч. 6 ст. 96¹

400 -
500

Виконання робіт без кваліфікаційного сертифіката

ч. 9 ст. 96¹

50 -
100

Невиконання вимог припису інспекції

ч. 1 ст. 188⁴²

300-4
00

Інженер-проектувальник

Передача проектної документації, розробленої з порушеннями, у т.ч. заниження категорії складності

ч. 1 ст. 96¹

900 -
1000

Порушення порядку здійснення авторського нагляду

ч. 6 ст. 96¹

400 -
500

Виконання робіт без кваліфікаційного сертифіката

ч. 9 ст. 96¹

50 -
100

Невиконання вимог припису інспекції

ч. 1 ст. 188⁴²

300-4
00

Експерт

Передача проектної документації, розробленої з порушеннями, у т.ч. заниження категорії складності

ч. 1 ст. 96¹

900 -
1000

Порушення строків та порядку проведення експертизи

ч. 3 ст. 96¹

150
-200

Виконання робіт без кваліфікаційного сертифіката

ч. 9 ст. 96¹

50 -
100

Невиконання вимог припису інспекції

ч. 1 ст. 188⁴²

300-4
00

Інженер технічного нагляду

Ведення виконавчої документації з порушенням будівельних норм, державних стандартів і правил

ч. 11 ст. 96¹

200
-300

Порушення порядку здійснення технічного нагляду

ч. 7 ст. 96¹

400
-500

Виконання робіт без кваліфікаційного сертифіката

ч. 9 ст. 96¹

50 -
100

Невиконання вимог припису інспекції

ч. 1 ст. 188⁴²

300-4
00

900 -
1000

– Кількість неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (17 грн.)

ч. 1 ст. 96¹ – Статті Кодексу України про адміністративні правопорушення